

توجه به بهداشت دهان و دندان بیمار اهمیت زیادی دارد لذا شست و شوی دهان روزی چند بار به خصوص پس از هر بار تغذیه لازم است.

برای این کار دور یک آسلانگ گاز یا پنبه پیچانده شود و با محلول دهانشویه کاملا خیس شود و سپس بین و روی دندان ها، زبان، سقف دهان بیمار کشیده و تمیز شود و سپس با آب ساده داخل دهان مجددا تمیز شود و در آخر می توان لب های بیمار را با وازلین چرب کرد.

در صورت علائم زیر به پزشک مراجعه کنید:

تهوع، اسهال، استفراغ، استفراغ خونی، مدفوع قیری رنگ، یبوست، سفتی شکم، نفخ و برجسته شدن شکم و ...

حمام کردن بیمار با سوند معده اشکالی نداشته، ولی باید از کشیده شدن و جابجا شدن سوند جلوگیری شود (طول لوله تغذیه بلندتر و یا کوتاهتر نشده باشد) و اگر چسبهای بینی خیس شد تعویض گردد.

هرگز از عصاره غذاهایی که غلیظ هستند و یا دارای تکه های مواد غذایی هستند، برای تغذیه استفاده نکنید، زیرا سبب انسداد مسیر سوند معده می گردد.

برای جلوگیری از یبوست می توان به مایع گاوآژ بیمار مقداری روغن زیتون اضافه کرد.

مایع گاوآژ به هیچ وجه نباید سرد باشد.

در صورتی که بیمار اسهال داشت، می توان از مواد غذایی منقبض کننده روده ها، مثل آب سیب و ماست و پونه استفاده کرد.

محلول گاوآژ هم بصورت دستی و هم بصورت تجاری قابل تهیه هستند.

محلول های تجاری شامل کربوهیدرات، پروتئین، چربی، ویتامین و املاح مورد نیاز بدن می باشد.

سایر نکات مهم:

زمانیکه بیمار در تخت استراحت می کند، بهتر است پاهای وی بالاتر از سطح قلب قرار گرفته و حرکت داده شود تا از ایجاد لخته در عروق خونی عمقی جلوگیری شود.

تغذیه با سوند معده

مرکز آموزشی درمانی آیت الکاظمی شهرکرد

آدرس: شهرکرد - خیابان پرستار 9-32264825-038

Kashanihp.skums.ac.ir

واحد آموزش به بیمار ۱۴۰۴

کد: PE/IN -KH-01-11

گاوژ به معنای تغذیه و وارد کردن مایعات غذایی از راه لوله به معده بیماران است که قادر به تغذیه دهانی نیستند.

چگونه بیمار را تغذیه کنیم؟

در ابتدا آن بخش از طول لوله تغذیه که از بینی بیرون آمده را علامت بزنید و ببینید چند سانتیمتر است و روزانه به آن علامت توجه کنید، در صورتی که طول لوله تغذیه بلندتر و یا کوتاهتر شده، نشان می دهد که لوله در محل اصلی خود قرار ندارد و جابجا شده، لذا به پرستار یا پزشک معالج بیمار اطلاع دهید.

۱. ابتدا دست ها را با آب و صابون بشویید و خشک کنید؛ مطمئن شوید که لوله در جای خود قرار دارد.

۲. سر تخت را بالا بیاورید تا بیمار در وضعیت نشسته یا نیمه نشسته قرار گیرد.

۳. باقیمانده معده را بررسی کنید. در صورتی که بیشتر از ۱۰۰ سی سی غذا در معده باقی مانده باشد، نشان دهنده تأخیر در تخلیه معده است. مایع کشیده شده را به معده بازگردانید و تغذیه بیمار را در آن جلسه حذف کنید.

۴. شروع گاوژ، بعد از ناشتا بودن بیمار، با آب ساده یا سرم قندی ۵ درصد یا آمیبوه طبیعی تازه ترجیحاً آب سیب صاف شده صورت گیرد.

۵. بهتر است در شروع گاوژ از حجم ۵۰ سی سی هر ۴ ساعت استفاده شود و در صورت تحمل حجم گاوژ هر ۴ ساعت ۲۵ سی سی اضافه شود تا به میزان مورد نظر کارشناس تغذیه و دستور پزشک برسد.

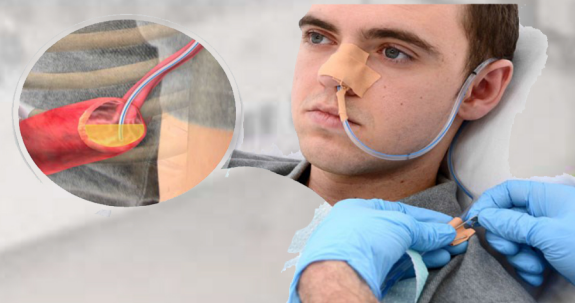
۶. اگر در موقع کشیدن مایع معده ترشحات سبز رنگ مشاهده شد، به گاوژ دادن بیمار ادامه دهید.

۷. ابتدا گیره‌ی لوله معده را با فشار انگشتان خود ببندید تا از ورود هوا به معده جلوگیری شود، سپس سرنگ را از انتهای لوله جدا کنید و پیستون را از داخل سرنگ خارج کنید.

۸. سرنگ را به لوله معده وصل کرده و ۳۰ سی سی آب داخل سرنگ بریزید تا مسیر لوله با آب شسته شود.

۹. قبل از تمام شدن آب، محلول غذایی ولرم را که کاملاً صاف شده و غلظت مناسبی دارد، به داخل سرنگ بریزید. در تمام مدت سرنگ باید پر از محلول غذایی باشد.

۱۰. مایع گاوژ باید به آرامی و در مدت ۱۰ تا ۱۵ دقیقه تزریق شود. مایع گاوژ بایستی ولرم باشد، چنانچه غذای گاوژی سرد است، می بایست آن را کمی گرم کنید، بطوری که با ریختن چند قطره از آن روی قسمت داخلی مچ دست، احساس گرمی داشته باشد (درجه حرارت آن با درجه حرارت اتاق یکسان باشد).

۱۱. قبل از این که محلول غذایی به طور کامل تمام شود حدود ۳۰ تا ۵۰ سی سی آب ساده را به درون سرنگ بریزید تا لوله شسته شود. شستشوی مرتب لوله قبل و بعد از گاوژ باعث پیشگیری از انسداد لوله می شود.

۱۲. قبل از تمام شدن آب، گیره‌ی لوله معده را با فشار انگشتان ببندید و سرنگ را از لوله معده جدا کنید. پیستون را داخل سرنگ قرار دهید و مجدداً سرنگ را به سر لوله وصل کنید تا از ورود هوا به داخل معده جلوگیری شود. سپس بیمار را به مدت ۳۰ تا ۶۰ دقیقه در همان وضعیت قرار دهید.

هر روز چسب دور لوله را باز کنید، پوست اطراف آن را بشویید و خشک کنید و مجدداً چسب بزنید.

بر حسب جنس این لوله ها، لازم است که با فواصل ۲ هفته یا بیشتر، لوله تعویض شود.

۱۳. این روش حداکثر به مدت ۱-۲ ماه برای تغذیه بیمار مناسب است و در صورت تداوم اختلال بلع، پزشک معالج روش دیگری برای تغذیه بیمار (گذاشتن پگ در معده) انتخاب خواهد کرد.

نکاتی در تهیه محلول گاوژ:

مواد غذایی را فقط برای مدت زمان ۲۴ ساعت تهیه کنید و در یخچال نگهداری کرده و هر بار فقط مقدار مورد نیاز را گرم کنید (درجه حرارت محلول گاوژ با درجه حرارت اتاق یکسان باشد).